

**PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA W BYDGOSZCZY

ul. Długa 47, 85-034 Bydgoszcz
tel. (52) 345-56-44, Fax (52) 345-56-17

E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 3 lutego 2016 r.

RBG- 430-02/14/KL

DECYZJA nr RBG-1/2016

I.

Na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 184 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

nakłada się na Dolnośląski Inkubator Przedsiębiorczości i Arbitrażu Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu karę pieniężną w wysokości **5.000 zł** (słownie: pięć tysięcy złotych), co stanowi równowartość 1.173,30 euro (słownie: jeden tysiąc sto siedemdziesiąt trzy euro 30/100) z tytułu nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 50 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy w toku postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w związku z rozpowszechnianiem ulotki reklamowej kredytu konsumenckiego przez podmiot posługujący się następującymi numerami telefonu: 52 584 89 11 i 52 584 89 12 (sygn. akt: RBG-403-26/14/KL).

II.

Na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 184 ze zm.) w związku z art. 80 tej ustawy oraz stosownie do art. 33 ust. 6 ww. ustawy, a także na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów –

obciąża się Dolnośląski Inkubator Przedsiębiorczości i Arbitrażu Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu kosztami postępowania opisanego w punkcie I sentencji niniejszej decyzji w sprawie nałożenia kary pieniężnej w kwocie **12,20 zł** (słownie: dwanaście złotych 20/100) i zobowiązuje się Dolnośląski Inkubator Przedsiębiorczości i Arbitrażu Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

W dniu 24 listopada 2014 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: **organ ochrony konsumentów** lub **Prezes UOKiK**) postanowieniem nr RBG-227/2014 wszczął postępowanie wyjaśniające, którego celem było ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w związku z rozpowszechnianiem ulotki reklamowej kredytu konsumenckiego przez podmiot posługujący się następującymi numerami telefonu: 52 584 89 11 i 52 584 89 12 (sygn. akt: RBG-403-26/14/KL).

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego, Prezes UOKiK próbował ustalić, kto rozpowszechnia materiały reklamowe w postaci ulotek dotyczących kredytu konsumenckiego, które znajdują się w aktach tego postępowania. Ustalono, że w tym procesie uczestniczy kilka podmiotów, które kolejno zlecają sobie m.in. dystrybucję ww. materiału reklamowego. W toku postępowania ustalono, że podmiotem związanym z usługami finansowymi, który zlecał rozpowszechnianie analizowanych ulotek był Łukasz Piechówka, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą F.H. Ekspert w Gliwicach (dalej: Ekspert). Informację taką przekazał Prezesowi UOKiK jeden z „pośredników”, czyli Dolnośląski Inkubator Przedsiębiorczości i Arbitrażu Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (dalej: Inkubator lub Spółka), który w piśmie z dnia 9 lutego 2015 r. przedstawił umowę łączącą go z Ekspert.

W ramach wymiany korespondencji pomiędzy organem ochrony konsumentów a Ekspert – na podstawie wyjaśnień ww. przedsiębiorcy - ustalono, że materiały reklamowe były sporządzane przez Council Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (która miała zawartą umowę franchisingu z Ekspert). Zgodnie z wyżej wskazanymi wyjaśnieniami, Ekspert miał tylko akceptować treść ulotek, a następnie były one przekazywane do Inkubatora w celu zlecenia dalszej dystrybucji. Jednocześnie Ekspert oświadczył, że zaprzestał prowadzenia w tym zakresie działalności i aktualnie zajmuje się świadczeniem usług remontowo-budowlanych.

Niemniej jednak w dalszym ciągu do Prezesa UOKiK docierały informacje o rozpowszechnianiu m.in. w gazetach codziennych ulotek reklamowych dotyczących kredytu konsumenckiego, które zarówno treścią, jak i formą były zbieżne z tymi, które stanowiły podstawę do wszczęcia postępowania wyjaśniającego pod sygn. RBG-403-26/14/KL. W tym stanie faktycznym konieczne było ponowne ustalenie danych podmiotu, który podejmował decyzję o dystrybucji analizowanych materiałów reklamowych i był odpowiedzialny za treść informacji w nich prezentowanych, a także ustalenie czy oświadczenia składane przez Eksperta (w zakresie podmiotu, który sporządzał materiały reklamowe, jak i fakt zaprzestania prowadzenia działalności związanej z kredytami konsumenckimi) były prawdziwe i wiarygodne.

W tym celu Prezes UOKiK w piśmie z dnia 23 lipca 2015 r. zwrócił się do Inkubatora z żądaniem:

- *wskazania, czy wzywany przedsiębiorca w dalszym ciągu zleca rozpowszechnianie przez Pro Media Sp. z o.o. w Opolu (lub przez inny podmiot) ulotki reklamowej stanowiącej załącznik do niniejszego pisma; w przypadku odpowiedzi negatywnej,*

proszę o wskazanie daty zakończenia współpracy i przedłożenie dokumentów potwierdzających przedmiotową okoliczność;

- *wskazania, kto zlecał wzywaniemu przedsiębiorcy zamieszczenie ww. materiału reklamowego w prasie i czy w dalszym ciągu odbywa się to na zlecenie Łukasza Piechówki prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Ekspert;*
- *wskazania, czy umowa ramowa o świadczenie usług marketingowych przedłożona Prezesowi UOKiK wraz z pismem wzywaniemu przedsiębiorcy z dnia 9 lutego 2015 r. zawarta z Łukaszem Piechówką prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Ekspert nadal obowiązuje (a jeżeli tak, to czy uległa zmianie w jakimkolwiek zakresie; w przypadku odpowiedzi negatywnej, proszę o podanie daty oraz powodów jej rozwiązania).*

Termin na udzielenie odpowiedzi wynosił 7 dni od dnia otrzymania przedmiotowego pisma. Do ww. wezwania dołączona była kopia ulotki dystrybuowanej przez jeden z dzienników lokalnych na terenie Bydgoszczy. Inkubator odebrał korespondencję w dniu 27 lipca 2015 r. (informacja ze zwrotnego poświadczenia odbioru), a więc odpowiedź powinna zostać udzielona przez Spółkę do 3 sierpnia 2015 r.

Z uwagi na brak odpowiedzi ze strony Inkubatora, Prezes UOKiK ponowił wezwanie w dniu 19 sierpnia 2015 r., wyznaczając termin na udzielenie odpowiedzi – 5 dni od dnia otrzymania ponownego wezwania. Wezwanie zostało odebrane 25 sierpnia 2015 r. Spółka w piśmie z dnia 27 sierpnia 2015 r. wniosła o ponowne przesłanie ulotki stanowiącej załącznik do pisma Prezesa UOKiK z dnia 19 sierpnia br, gdyż – jak wskazuje przedsiębiorca – „przedmiotowe pismo zostało doręczone bez wspomnianej w nim ulotki”.

W odpowiedzi z dnia 3 września 2015 r. Prezesa UOKiK wskazał, że przedmiotowa ulotka została doręczona Inkubatorowi już w korespondencji z dnia 27 lipca 2015 r. Niezależnie od powyższego, organ ochrony konsumentów dołączył do ww. odpowiedzi ulotkę, o której mowa powyżej oraz ponownie wyznaczył termin na udzielenie odpowiedzi (3 dniowy, licząc od dnia doręczenia przedmiotowego wezwania), a także ponowił treść żądanych informacji lub dokumentów (analogicznie jak to miało miejsce w poprzedniej korespondencji). Inkubator odebrał pismo 7 września 2015 r.

Ostatnie – tożsame - wezwanie (z dnia 19 października 2015 r.) wysłane w toku postępowania wyjaśniającego do Inkubatora zostało odebrane 30 października 2015 r. Mimo wyznaczenia 3-dniowego terminu na udzielenie odpowiedzi, przedsiębiorca nie wywiązał się z przedmiotowego obowiązku i nie udzielił żądanych informacji.

W związku z kolejnym uchybieniem terminu na udzielenie odpowiedzi, osoba prowadząca postępowanie w Delegaturze UOKiK w Bydgoszczy wykonała telefon do Inkubatora w celu powzięcia informacji o przyczynie opóźnienia. Osoba z recepcji, która odebrała telefon poinformowała, że aktualnie nie jest możliwe połączenie z osobą odpowiedzialną w Inkubatorze za ww. sprawę. Jednocześnie pracownik poinformował o przyczynie wykonania telefonu, nazwie Urzędu, a także sygnaturze sprawy postępowania wyjaśniającego. Zgodnie z deklaracją rozmówczyni, osoba odpowiedzialna za ww. kwestię w Spółce miała skontaktować się z Delegaturą UOKiK w Bydgoszczy w celu wyjaśnienia

sprawy. Pomimo przedmiotowych deklaracji, nikt z Inkubatora nie kontaktował się w tej sprawie z ww. Delegaturą, ani nie została udzielona odpowiedź pisemna na pytania zadane przez Prezesa UOKiK.

Reasumując, mimo czterokrotnego wezwania, a także bezpośredniego kontaktu telefonicznego nie udało się uzyskać informacji wskazanych w wezwaniu Prezesa UOKiK oraz również poznać powodów tak znaczącego opóźnienia w wykonaniu wyznaczonych przez Prezesa UOKiK obowiązków.

W tym miejscu wskazać należy, iż wszystkie wezwania zostały sformułowane na podstawie art. 50 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 184) – dalej: **u.o.k.i.k.** Prezes UOKiK w wezwaniu do przekazania informacji każdorazowo zawarł zakres żądanych informacji, cel żądania oraz termin udzielenia informacji. Nadmienić również należy, iż każde wezwanie zawierało pouczenie, iż w przypadku nieudzielenia informacji albo udzielenia informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro.

Mając na uwadze powyższe, organ ochrony konsumentów w dniu 18 listopada 2015 r. wszczął z urzędu postanowieniem nr RBG-183/2015 postępowanie w sprawie nałożenia na Dolnośląski Inkubator Przedsiębiorczości i Arbitrażu Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 184) z tytułu nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 50 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy w toku postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w związku z rozpowszechnianiem ulotki reklamowej kredytu konsumenckiego przez podmiot posługujący się następującymi numerami telefonu: 52 584 89 11 i 52 584 89 12 (sygn. akt: RBG-403-26/14/KL).

Przedsiębiorca wraz z postanowieniem wszczynającym niniejsze postępowanie został wezwany do przedłożenia informacji o wysokości przychodu osiągniętego w 2014 r., a także został poinformowany o prawie do ustosunkowania się do zarzutów zawartych w postanowieniu nr RBG-183/2015.

W piśmie z dnia 7 grudnia 2015 r. Inkubator przedłożył stosowaną deklarację podatkową, a także przedstawił informacje żądane przez Prezesa UOKiK w toku postępowania wyjaśniającego. Ustosunkowując się do przedstawionych zarzutów Spółka wskazała, że brak odpowiedzi nie był wynikiem braku chęci współpracy z organem ochrony konsumentów, a było związane z tym, że termin na udzielenie odpowiedzi przypadł na przełomie lipca i sierpnia, a więc w pełni sezonu urlopowego. W ocenie przedsiębiorcy, odpowiedź wymagała konsultacji pomiędzy różnymi pracownikami, którzy mieli wiedzę dotyczącą faktów niezbędnych do podania w treści odpowiedzi. Z kolei przy piśmie Prezesa UOKiK nie było wskazanej ulotki, o czym Inkubator poinformował organ ochrony konsumentów (pracownicy nie byli pewni, o którą ulotkę konkretnie chodzi). Inkubator wskazał przy tym, że wprawdzie we wcześniejszej korespondencji pojawiały się dwa wzory

ulotek, to potencjalnie mógł pojawić się inny wzór ulotki, a mogła być również kolejny raz ta sama ulotka, stąd też Spółka zdecydowała się ww. kwestię wyjaśnić.

W dalszym okresie czasu – jak zauważył przedsiębiorca - doszło do zmiany sposobu działania Spółki w zakresie biurowo-administracyjnym, w szczególności w zakresie obiegu korespondencji i szybszego przekazywania dokumentów do osób odpowiedzialnych za ich analizę i dalsze działanie. Jak wskazuje Inkubator, nie było również pracownika przydzielonego do zadań związanych z odpowiedzią do Prezesa UOKiK lub innych urzędów, stąd też nie prowadzono żadnej ewidencji zadań i czasem nie było wiadomo, kto udzielał poprzedniej odpowiedzi. Spółka – jak nadmieniamy w odpowiedzi - w tym zakresie wprowadza odpowiednią reorganizację, która trwa również obecnie, ale w dalszym ciągu brak jest pracowników o odpowiednich kompetencjach.

Spółka zauważyła, że z uwagi na udzielenie żądanych odpowiedzi przez Inkubator istnieją podstawy do zaniechania nałożenia kary lub wymierzenia jej w niewielkich rozmiarach. Spółka wskazuje przy tym na poglądy doktryny wskazujące na fakultatywność nałożenia kary czy też powiązania jej z korzyściami finansowymi, jakie miałyby ponieść w związku z naruszeniem przepisów u.o.k.i.k. Inkubator wskazał przy tym, że nie odniosła w tym zakresie żadnych korzyści majątkowych, a także brak jest również podmiotów, które ewentualnie mogłyby ponieść szkodę w skutek działań Spółki. Inkubator nadmienił również, że zasady proporcjonalności mogą uzasadniać całkowite odstąpienie od nałożenia kary pomimo naruszenia zachowań wymienionych w art. 106 ust. 1 u.o.k.i.k., a także na występowanie w niniejszej sprawie okoliczności łagodzących określonych w art. 111 ww. ustawy.

Prezes UOKiK pismem z dnia 28 grudnia 2015 r. poinformował przedsiębiorcę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w ramach postępowania o nałożeniu kary pieniężnej, a także o prawie do zapoznania się ze zgromadzonym w aktach sprawy materiałem dowodowym oraz prawie do złożenia końcowego oświadczenia w terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia. Przedsiębiorca nie skorzystał z przysługujących uprawnień.

Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Stosownie do art. 50 ust. 1 u.o.k.i.k. na przedsiębiorcach ciąży obowiązek przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa UOKiK. Powyższy obowiązek wynikający z art. 50 ust. 1 u.o.k.i.k. dotyczy wyłącznie przedsiębiorcy.

Zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1 u.o.k.i.k., ilekroć w tejże ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, pojmuje się przez to w pierwszej kolejności przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 584). Przepis art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, handlową, budowlaną, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 tej ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka

organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Mając powyższe na uwadze uznać należy, iż Inkubator - prowadząc jako osoba prawna działalność gospodarczą - jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Tym samym może zostać zobowiązany w toku toczącego się postępowania do udzielenia odpowiedzi zgodnie z wezwaniem organu ochrony konsumentów.

Zakres wymaganych informacji określa Prezes UOKiK w wezwaniu, jednakże u.o.k.i.k. przewiduje obligatoryjne wymogi takiego żądania kierowanego do przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 50 ust. 2 u.o.k.i.k., żądanie powinno zawierać:

- 1) wskazanie zakresu informacji;
- 2) wskazanie celu żądania;
- 3) wskazanie terminu udzielenia informacji;
- 4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Czterokrotnie kierowane do przedsiębiorcy wezwania zawierały wszystkie ww. elementy, dlatego po stronie Inkubatora powstał prawny obowiązek udzielenia odpowiedzi na skierowane do niego wezwania. Wezwania określały zakres żądanych informacji, tj. przedłożenia istotnych informacji związanych z ustaleniem podmiotu odpowiedzialnego za przygotowywanie i rozpowszechnianie ulotek reklamowych kredytów Informacje, których przekazania żąda Prezes UOKiK miały istotne znaczenie dla ustalenia okoliczności faktycznych sprawy. Ich brak uniemożliwia efektywne przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego i ustalenie podmiotu odpowiedzialnego za naruszenie zbiorowych interesów konsumentów. Zaniechanie przedsiębiorcy skutkuje niemożnością dochowania ustawowego terminu zakończenia tego postępowania określonego w art. 48 ust. 4 u.o.k.i.k. Zgodnie z tym przepisem, postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 30 dni, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie dłużej niż 60 dni od dnia jego wszczęcia.

Cel skierowanego żądania także został jasno określony w wezwaniach poprzez wskazanie, w związku z jakim postępowaniem żądane są od przedsiębiorcy informacje, a mianowicie w związku z prowadzonym postępowaniem wyjaśniającym o sygn. RBG-403-26/14/KL.

Wskazać należy, iż w wezwaniach został wyznaczony wystarczająco długi termin umożliwiający wywiązanie się z obowiązków wskazanych w przedmiotowych pismach. Ponadto wezwania zawierały pouczenie, iż w przypadku gdy przedsiębiorca, choćby nieumyślnie, nie udziela informacji, bądź udziela nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro.

W tym miejscu warto przypomnieć, że wezwanie Prezesa UOKiK z dnia 23 lipca 2015 r. zostało odebrane przez Inkubator w dniu 27 lipca 2015 r. Został w nim określony

termin 7 dni na udzielenie odpowiedzi, tj. do 3 sierpnia 2015 r. Od tego momentu przedsiębiorca był w opóźnieniu w zakresie konieczności wywiązania się ze swoich obowiązków określonych w wezwaniu Prezesa UOKiK. Kolejne trzy wezwania również nie przyniosły rezultatu i dopiero wszczęcie niniejszego postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej w dniu 18 listopada 2015 r. (doręczone 24 listopada 2015 r.) spowodowało to, że przedsiębiorcę do udzielenia żądanych informacji. Nie ulga wątpliwości, że okres 4 miesięcy przekracza terminy wskazane w wezwaniach i stanowi istotne naruszenie obowiązków nałożonych na Spółkę przepisami u.o.k.i.k. Co istotne, we wspomnianym okresie (od lipca do listopada) przedsiębiorca nie podjął żadnych prób kontaktu z Prezesem UOKiK celem wyjaśnienia, dlaczego nie wypełnia obowiązków nałożonych w wezwaniu (jedynie raz przesłał pismo z informacją o brakującej ulotce w jednym z wezwań). Pracownik UOKiK próbował się skontaktować telefonicznie z przedsiębiorcą w celu ustalenia powodów zwłoki, ale bezskutecznie. Mimo prośby skierowanej do przedsiębiorcy w tym aspekcie, Spółka nie próbowała wyjaśnić swojego stanowiska. W ocenie Prezesa UOKiK takie działanie Inkubatora pokazało lekceważący stosunek do powinności nałożonych przepisami prawa.

Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa UOKiK na podstawie art. 50, bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji. Nałożenie kary na podstawie tego przepisu odbywa się w trybie uznania administracyjnego, co oznacza, że o ich wysokości decyduje w konkretnej sprawie Prezes Urzędu w oparciu m.in. o kryteria wskazane w art. 111 ust. 1 pkt 3 u.o.k.i.k, oraz art. 111 ust. 2 – 4 ww. ustawy. Stosownie do tych regulacji przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych w postępowaniu, o którym mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 u.o.k.i.k., należy uwzględnić w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania. Ustalając wysokość sankcji finansowej Prezes UOKiK bierze również pod uwagę okoliczności łagodzące lub obciążające, które wystąpiły w sprawie.

Kara pieniężna za nieudzielenie informacji określona w ww. artykule ma charakter:

- represyjny – nakładana jest za naruszenie ustawowego obowiązku udzielania informacji na żądanie Prezesa Urzędu;
- prewencyjny – ma zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcać do naruszania prawa;
- dyscyplinujący – zagrożenie nią, czyli potencjalna możliwość nałożenia kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu, ma skłaniać przedsiębiorców do udzielania żądanych informacji i dokumentów.

Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy¹, kara za nieudzielenie informacji jest sankcją za niedopełnienie obowiązku i ma ona na celu zniechęcenie przedsiębiorców do nieprzestrzegania obowiązku udzielenia informacji na żądanie Prezesa UOKiK. **Zdaniem Sądu, cel ten wymaga przyjęcia możliwości nałożenia na przedsiębiorcę kary nie tylko wówczas, gdy do chwili wydania przez organ ochrony**

¹ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2004 r. sygn. akt III SK 31/04.

konsumentów decyzji o nałożeniu kary nie została udzielona jakakolwiek informacja, ale także wówczas, gdy żądana informacja została udzielona ze znacznym opóźnieniem. Z treści powołanego orzeczenia można wywnioskować, że karą pieniężną może skutkować nie tylko zaniechanie udzielenia odpowiedzi na wezwanie Prezesa UOKiK, ale także udzielenie odpowiedzi po wyznaczonym terminie. W interesie publicznym leży zapobieganie sytuacjom, w których przedsiębiorcy poprzez nieudzielenie informacji opóźniają lub uniemożliwiają realizację zadań ustawowych organów administracji publicznej. Rozwiązanie przewidziane w art. 106 ust. 2 pkt 2 u.o.k.i.k. ma więc na celu zdyscyplinowanie uczestników i ekonomię postępowania prowadzonego w interesie publicznym.

Podkreślić należy, że ustawodawca szeroko zakreśla odpowiedzialność przedsiębiorcy za naruszenia typu proceduralnego, czego wyrazem jest zagrożenie sankcją w postaci nałożenia kary pieniężnej nawet w przypadku nieumyślnego nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa UOKiK. Wykonanie tego obowiązku określonego w art. 50 u.o.k.i.k. ze znacznym opóźnieniem w żadnym razie nie może prowadzić do skutku w postaci uznania bezkarności stwierdzonego deliktu, albo co więcej - stwierdzenia, że nie miał on miejsca. Takich rozwiązań nie przewiduje art. 106 ust. 2 pkt 2 u.o.k.i.k. W ocenie Prezesa UOKiK uznawanie bezkarności wywiązania się przedsiębiorcy z omawianego obowiązku z przekroczeniem oznaczonego terminu byłoby równoznaczne z uznaniem czynności jego wyznaczenia za pozbawioną znaczenia i w konsekwencji uniemożliwiłoby stosowanie sankcji za niezgodne z prawem postępowanie².

Dla możliwości nałożenia kary pieniężnej jest bez znaczenia okoliczność, że Spółka miała problemy z wewnętrznym obiegiem informacji (tj. przekazywania korespondencji odpowiednim osobom) czy rotacją pracowników. Przedsiębiorca jest bowiem zobowiązany tak zorganizować swoją działalność, aby odbyło się to bez szkody dla interesu publicznego i aby istniała możliwość wywiązania z ustawowych obowiązków nałożonych przez powszechnie obowiązujące przepisy. Z drugiej strony należy wskazać, że zakres żądanych informacji nie był obszerny (odpowiedź na wszystkie pytania zawarta w piśmie Inkubatora z dnia 7 grudnia 2015 r. zajęła pół strony A4), a przygotowanie odpowiedzi nie powinno trwać kilka miesięcy. Jednocześnie Inkubator w swoich wyjaśnieniach nie przedstawił żadnych dowodów wskazujących na okoliczności, które wskazuje w swoim piśmie, tym samym należy je uznać za nieudowodnione. Należy przy tym zauważyć, że Prezes UOKiK występował do przedsiębiorcy czterokrotnie, a także kontaktował się z nim telefonicznie. Odpowiedzialny uczestnik obrotu gospodarczego powinien w takich okolicznościach ustalić priorytetu działania w takim przypadku (tym bardziej, że wezwania były zagrożone wysoką sankcją finansową) i poczynić wszelkie kroki, w celu prawidłowego wywiązania się z ciężącego na nim obowiązku prawnego.

Bez znaczenia dla niniejsze sprawy są argumenty dotyczące korzyści finansowych wynikających z naruszenia przepisów u.o.k.i.k. oraz inne tezy z piśmiennictwa przywołane w ustosunkowaniu się do zarzutów w piśmie z dnia 7 grudnia 2015 r., gdyż dotyczą one nakładania kar za naruszenie zbiorowych interesów konsumentów (art. 24 w zw. z art. 106 ust. 1 pkt 4 u.o.k.i.k.). W ramach obecnego postępowania analizowana jest możliwość

² Wyrok SOKiK z dnia 29 kwietnia 2014 r., sygn. Ama 124/12.

nałożenia kary za brak udzielenia informacji żądanej na podstawie art. 50 u.o.k.i.k. (zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 u.o.k.i.k.), co oznacza, że przedsiębiorcy nie trzeba udowadniać naruszenia interesów konsumentów, ani szacować korzyści wynikających z tak określonej praktyki. Okoliczności, które powinien wziąć Prezes UOKiK przy ustalaniu ostatecznego wymiaru kary zostały szczegółowo wymienione w art. 111 u.o.k.i.k.

Przede wszystkim ustalając wysokość kary pieniężnej organ ochrony konsumentów wziął pod uwagę stopień zawinienia, objawiający się w możliwości udzielenia odpowiedzi na wezwanie Prezesa UOKiK. Przedsiębiorca, mimo czterokrotnego kierowania do niego wezwań, nie udzielił żadnej odpowiedzi, czym spowodował zakłócenie toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego. Powyższa postawa może świadczyć o lekceważeniu organów administracji publicznej oraz powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Całokształt okoliczności sprawy wskazuje, iż przedsiębiorca działał w tym zakresie umyślnie. Spółka musiała mieć bowiem świadomość, że konieczne jest udzielenie Prezesowi UOKiK ww. informacji, a jednocześnie były one niezbędne dla ustalenia faktycznych podmiotów odpowiedzialnych za naruszenie interesów konsumentów. Zachowanie, które prezentowała Spółka w toku postępowania wyjaśniającego uniemożliwiła organowi ochrony konsumentów ustalenie wszystkich (za zarazem głównych) okoliczności faktycznych sprawy, jak ustalenie danych podmiotu, który odpowiada za naruszenie przepisów prawa. Zauważyć również należy, iż przedsiębiorca - mimo świadomości ciężącego na nim obowiązku wynikającego z wezwań – nie udzielił odpowiedzi w wyznaczonym terminie, a przez to doprowadził do przedłużenia się postępowania. Należy mieć na uwadze, iż obowiązkiem przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą na terytorium kraju jest przestrzeganie powszechnie obowiązującego prawa, w tym udzielanie niezbędnych wyjaśnień, jeśli przepisy prawa obligują go do tego. Inkubator miał wiedzę o ciężącym na nim obowiązku (wszystkie wezwania zostały prawidłowo doręczone), a także wiedział jakie są konsekwencje wynikające z niewykonania tego obowiązku, a mimo to nie zdecydował się współpracować w tym zakresie z organem ochrony konsumentów. Mając powyższe na względzie Prezes UOKiK uznał, iż działanie przedsiębiorcy w niniejszej sprawie było umyślne.

Jako okoliczność łagodzącą, która ma znaczący wpływ na obniżenie wymiar kar było to, iż przedsiębiorca po wszczęciu niniejszego postępowania przesłał Prezesowi UOKiK żądane informacje. Niemniej jednak opóźnienie, którego się dopuścił należy uznać za znaczne (od sierpnia do listopada), które skutecznie uniemożliwiło Prezesowi UOKiK dalsze prowadzenie sprawy przez ten okres. Bez rzetelnych informacji ze strony Inkubatora nie można bowiem było ustalić faktycznego podmiotu, który mógł odpowiadać za naruszenia interesów konsumentów.

W tym miejscu nadmienić należy, iż organ ochrony konsumentów przy obliczaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnił również konieczność zbadania uprzedniego naruszenia przepisów u.o.k.i.k. Niemniej w wyniku braku stwierdzenia takiego naruszenia organ ochrony konsumentów nie zdecydował się na podwyższenie wymiaru kary w oparciu o przedmiotową przesłankę.

Mając powyższe na uwadze, organ ochrony konsumentów nałożył na Inkubator karę pieniężną w wysokości 5.000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych), co stanowi równowartość

1.173,30 euro (słownie: jeden tysiąc sto siedemdziesiąt trzy euro 30/100). Wartość euro została przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2015 r., zgodnie z którym kurs euro wynosił 4,2615 zł. Stosownie bowiem do art. 5 u.o.k.i.k., wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez NBP w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary.

W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona kara pieniężna jest adekwatna do stopnia zawinienia, zaś jej wysokość jest na tyle dolegliwa dla przedsiębiorcy, że skutecznie zapobiegnie naruszeniom ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez ten podmiot w przyszłości. Nałożona kara spełnia równocześnie funkcję prewencji ogólnej, zniechęcając do naruszania prawa również przez innych przedsiębiorców.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w punkcie I sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie **14 dni** od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w **NBP o/o Warszawa** na nr **51 1010 1010 0078 7822 3100 0000**.

II.

Zgodnie z art. 80 u.o.k.i.k. Prezes UOKiK rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 u.o.k.i.k., jeżeli w wyniku postępowania organ ochrony konsumentów stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. W świetle natomiast art. 263 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, do kosztów postępowania zalicza się m.in. koszty doręczenia stronom pism urzędowych. Z kolei zgodnie z art. 264 § 1 ww. kodeksu, jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustala w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku organ ochrony konsumentów w punkcie I sentencji decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa UOKiK z przedsiębiorcą. W związku z powyższym, postanowiono obciążyć ww. przedsiębiorcę kosztami postępowania w wysokości **12,20 zł** (słownie: dwanaście złotych 20/100).

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w pkt II sentencji.

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w **NBP o/o Warszawa** Nr **51 1010 1010 0078 7822 3100 0000** w terminie **14 dni** od uprawomocnienia się decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 u.o.k.i.k. w związku z art. 479²⁸ §2 Kodeksu postępowania cywilnego od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie, które wnosi się za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie II niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 kodeksu postępowania cywilnego oraz stosownie do art. 264 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stronie przysługuje zażalenie za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie tygodniowym od dnia jej doręczenia.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy
Piotr Adamczewski*